

Україно, ти моя молитва...

Літературно-музичне свято

Звучить "Мелодія" М. Скорика. На сцені юнак і дівчина перед закритою завісою.

Юнак. Україна! Одне тільки слово – і ми входимо у світи сивої, мов жито, історії і барвінкової юності, у світи трагедійного епосу і поетичного відродження, у світи героїчних діянь і неповторної краси.

Дівчина. Україно! Про тебе сиві кобзарі співали, що ти обездолена чайка-небога, що вивела діточок на битій дорозі. Так, на битих шляхах шукали долю твої волелюбні діти.

Юнак. Україно моя! Яворова, співуча —

Скромний Пестеля дім у старім Тульчині,
Над ревучим Дніпром світла Канівська круча
І в народних руках, наче зброя разюча,
Гнів Шевченка живий, перелитий в пісні..(В. Діденко)

Звучить тужлива мелодія бандури.

Дівчина. Аж страх погано

У тім хорошому селі:
Чорніше чорної землі
Блукають люди; повсихали
Сади зелені, погнили
Біленькі хати, повалялись,
Стави бур'яном поросли.
Село неначе погоріло,
Неначе люди подуріли,
Німі на панщину ідуть
І діточок своїх ведуть!..
Поїхав знову на чужину.
І не в однім отім селі,
А скрізь на славній Україні...(Т. Шевченко)

Юнак і дівчина виходять зі сцени.

Звучить голос за сценою.

Правду кажуть: ставши рабом раз, залишишся ним назавжди. Припини свій плач, Україно! Найгірше залишилося позаду. Впродовж сотень років неволі ти бачила своїх знедолених жінок, своїх денационалізованих дітей. Твої міста палили вогнем, плюндрували твої родючі поля, нищили мову та віру протягом сотень років... Тобі вказували – що їсти, що говорити, у що вірити протягом сотень років... Ти не належала сама собі, твої дні були повні страждань, твої ночі були повні терору.

Відкривається сцена. На тлі чорного драпірування сцени стоїть дівчина, одягнена в просту білу сорочку, з терновим вінком на голові. Поруч ще 5 дівчат в українських костюмах.

Дівчина у сорочці, знімаючи з голови вінок і передаючи його 1-ій дівчині.

Невпинний час страждань, людського болю

Нам відраховує і днини, і хвилини.

Вінець терновий, оповивши волю,

Лежав і на чолі, й на серці України.

1-а дівчина бере вінок.

Він коле серце і стискає груди,

І голками впивається у тіло.

Чи не пора нам схаменутись, люди?

Інакше сонце б нам тоді світило!

2-а дівчина, беручи вінок від 1-ої.

Цей вінець клятий стільки зла накоїв,

Історію спотворив нанівець!

Він нашу пам'ять у могилі заспокоїв,

Безславний пророкуючи кінець.

3-я дівчина, беручи вінок від 2-ої.

Культуру, прадідами пещену віками,

Ламав, калічив і кидав в багно.

Розплющив він колючими руками

Ту віру, що народжує добро.

4-а дівчина, беручи вінок від 3-ої.

Намірився і дух до рук своїх прибрати,

Страх сіяти і душу засмітить.

Хотів би брата потравить на брата,

І мову батьківську занапастить.

5-а дівчина, беручи вінок від 4-ої.

Він міг би довго душі нам косити,
Принижувати і вбивати людину.
Ні, досить цей вінок носити,
Ти долі іншої достойна, Україно!
Звучить пісня "Ой у лузі червона калина...".

Чорне драпірування спадає і відкривається заставка з емблемою відродження України. На жовто-блакитному тлі вишивані рушники, колоски пшениці і кетяги калини.

Звучить запис пісні Т. Петриненка "Україна". Дівчина кидає терновий вінок і разом з іншими одягають український. Виходять зі сцени.

Голос за сценою.

Україна – країна смутку і печалі – одягла свій розкішний вінок з рути і барвінку, пахучий і гарний.
Велична і свята ти, Мати-Україно,
Лише тобі карать нас і судить.
Нам берегти тебе, соборну і єдину,
Історії твоєї славу відродить!

На сцену виходить Мати-Україна(в українському національному вбранні, пов'язана великою барвистою хусткою)

В минулому моєму стільки сили,
А нині смуток і печаль одна,
Я – мати, я під серцем вас носила,
Життя ж дала для щастя і добра.

Голос за сценою.

Народе мій, що ти без пам'яті і віри
Блукаєш в темряві, в імлі.
Забувши про святе в житті і світі,
Чи знайдеш собі щастя на землі?

Виходить дівчина-українка із запаленою свічкою.

Яскравим світлом віра нам палала
І десять заповідей в душі нам дала,
Та чорна сила храми зруйнувала.
Так перша свічка, мов сльоза, стекла.

Гасить свічку і стає спиною до глядацької зали.

Виходить друга дівчина із запаленою свічкою.

Жорстокий меч кривавого терору
Вбивав, ганьбив і голодом морив,
Колочим дротом оповив довкола,
І другу свічку в морок опустив.

Гасить свічку і стає спиною до глядацької зали.

Виходить третя дівчина із запаленою свічкою.

Зневірився народ в своїх духовних силах,
Покірний тільки лезові меча,
Що стер з очей стрілецької могили,
І третя згасла пам'яті свіча.

Гасить свічку і стає спиною до глядацької зали.

Звучить урочиста музика. На сцену виходить Жінка-Пам'ять у білому одязі та чорній хустині. В руках запалена свічка.

Жінка-Пам'ять.

Неправда! Пам'ять знову відродилась,
Прийшла із остогидлого життя,
Щоб свічкою новою запалала
Душа, зірвавши пута забуття.
В молитвах всіх героїв пригадаю,
Живим у Бога буду щедрості просити.
Воскресне дух, я всіх вас закликаю
Людської пам'яті знов свічку запалити.

Дівчата-українки підходять до Жінки-Пам'яті і запалюють свічки.

Голос за сценою.

Коли життя знов набирає сили,
У всі свята нехай воно палає.
І безіменні ті стрілецької могили
Хай вдячна пам'ять наша звеличає!

Всі виходять зі сцени.

Звучить пісня "Ой та зажурились стрільці січовії" (слова і музика Р. Купчинського) у виконанні хору.

Юнак.

На Україну нападала
З усіх усюд потворна тінь
І хижо пазурі вганяла
У синь її і золотінь.
Вони ішли під кулі перші,
Бо просто зневажали смерть,
І свято вірили, що вмерши,
Здолати можуть вражу твердь.
Що своїм духом заворожать,
Паралізують цілий фронт,
І чорна армія ворожа
Відхлине геть за горизонт.
Ордою мчать десятиліття...
Могили всюди і хрести.
Чи зможуть з молодого віття
Нові герої прорости?

Голос за сценою.

А потім – Соловки і Магадани, і могили, могили, могили...

На сцену виходить Мати-Україна.

Мати-Україна.

Мої сини нескорені і горді,
Вісімдесятих в'язні політичні,
Безстрашно й дужо ви гукнули: "Годі!"
І правди слово мовили заклично.
Де ти, Василю, де ти, Стусе!
Вінок терновий сам собі одяг.
Згадати нині українці мусять,
Як вибороли синьо-жовтий стяг.

Юнак.

Я запитую в себе, питаю у вас, у людей,
Я питаю в книжок, роззираюсь на кожній сторінці:
Де той рік, де той проклятий тиждень і день,
Коли ми, українці, забули, що ми українці?

І що є в нас душа, повна власних чеснот і щедрот,
І що є у нас дума, яка ще од Байди нам в'ється,
І що ми на Україні – таки український народ,
А не просто населення, як це у звітах дається.

І що хміль наш – у пісні, а не у барилах вина.
І що щедрість – в серцях, а не лиш у крамничних вітринах.
І що є у нас мова, і що українська вона,
Без якої наш край – територія, а не Україна.

Я до себе кажу і до кожного з вас – Говори!
Говоримо усі, хоч ми й добре навчилися мовчати!
Запитайте у себе: відколи, з якої пори
Почали українці себе у собі забувати?

Запитаймо й про те, як ми дружно дійшли до буття,
У якому свідомості нашій збагнути незмога,
Чим солодший од меду нам видався чад забуття
Рідних слів, і пісень, і джерел, і стежок від порога.

Українці мої! То українці ми з вами, чи як?
Чи в "моголах" і вмерти судила нам доля пихата?
Чи в могили й забрати судилось нам наш переляк,
Що розцвів нам у думах смиренністю "меншого брата"?

Українці мої! Як гірчать мені власні слова...
Знаю добре, що й вам вони теж – не солодкі гостинці.
Але мушу казати, бо серце, мов свічка, сплива,
Коли бачу, як люто себе зневажають українці.

Я вже й сам ладен мовить: "Воно тобі треба?.. Стерпи!"
Тільки ж хочу, українці, спитати у вас нелукаво:
Ради кого Шевченкові йти було в Орські степи?

Ради кого ховати свій біль за солдатську халяву?

То хіба ж не впаде, не закотиться наша зоря,
І хіба не зотліє на тлін українство між нами,
Коли навіть на згарищі долі й зорі Кобзаря
Ми і досі спокійно себе почуваетим хохлами?

Українці мої! Дай вам Боже і щастя, і сил.
Можна жити й хохлом, і не згіркне від того хлібина.
Тільки хто ж колись небо нахилить до Ваших могил,
Як не зраджена вами, зневажена вами Україна...*(В. Баранов)*

Дівчина.

О слово рідне! Орле скутий!
Чужинцям кинуте на сміх!
Співочий гімн батьків моїх,
Дітьми безпам'ятно забутий.

О слово рідне! Шум дерев!
Музика зір блакитнооких,
Шовковий спів степів широких,
Дніпра між ними левів рев...

О слово! Будь мечем моїм!
Ні, сонцем стань! Вгорі спинися,
Осяй мій край і розлетися
Дощами судними над ним. *(О. Олесь)*

Юнак.

Як довго ждали ми своєї волі слова,
І ось воно співає, бринить...
Бринить, співає наша мова,
Чарує, тішить і п'янить.

Як довго ждали ми... Уклін чолом народу,
Що рідну мову нам зберіг,
Зберіг в таку страшну негоду,
Коли він сам стоять не міг...*(О. Олесь)*

Звучить пісня "Рідна мова" (слова і музика П. Дворського)

Дівчина.

Україно! Мій духмяний дивоцвіт,
Голубінь над чистим золотом колосся.
Через терни йшла до волі стільки літ,
І постав той світлий день, коли: "Збулося!"

Юнак.

Україна моя починається
Там, де туга моя кінчається,
Край дороги, як пісня чаїна,
Починається Україна.
Україна моя починається
Там, де палуба грізно хитається,
Там, де в клетках Чорного моря,
Б'є панцерник у царство горя.
Україна моя починається
Там, де панство навіки кінчається,
Де смереки у вільних Карпатах,
Як ракети, стоять на чатах.
Україна моя починається
Там, де доля моя усміхається,
І, як небо, як даль солов'їна,
Не кінчається Україна. (П. Осадчук)

Звучить пісня "Україна" (слова і музика Т. Петриненка)

Матеріал використано з інтернет-джерела:

http://osvita.ua/school/lessons_summary/outschool/10863/